

**Силабус
освітнього компоненту (вибіркова)**

Діагностика мехатронних систем автомобіля

Назва дисципліни:	Діагностика мехатронних систем автомобіля
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=5963
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра автомобільної електроніки
Мова викладання:	Українська
Керівник курсу:	Бороденко Юрій Миколайович, к.ф.м.н., доцент
Контактний телефон:	Телефон викладача: 098-362-91-12
E-mail:	E-mail викладача: docentmaster@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є підготовка студентів у галузі електротехніки та електромеханіки, щодо рішення професійних завдань з розробки засобів діагностування та аналізу технічного стану АТЗ в умовах транспортного режиму, технічного обслуговування та ремонту.

Предмет: педагогічно адаптована система понять про принципи розробки діагностичних систем, засоби та методи діагностування електронних пристроїв та мікропроцесорних систем АТЗ.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння студентами фізичних основ і принципів побудування діагностичних приладів та систем;
- вивчення студентами засобів та методів діагностики електромеханічних, електронних та мікропроцесорних систем керування і їх компонентів на рівні знань, необхідних для освоєння системи взаємопов'язаних дисциплін;
- придбання теоретичних та практичних навичок проведення діагностичних операцій на сучасному автомобілі на рівні вмінь та знань, достатніх для практичної діяльності по спеціальності;
- формування спроможності самостійного засвоєння знань та вмінь, розвиток пізнавального хисту студентів, раціональних прийомів оволодіння знаннями.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

Автомобілі, ЕСКТЗ, Основи метрології та електричні вимірювання, Інформатика, Автоніка та телематичні технології, Електроніка та мікросхемотехніка, Мікропроцесорні пристрої.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

Здатність вирішувати комплексні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, пов'язані з роботою автомобільної електроніки, електричних систем і комплексів транспортних засобів, електромобілів та інфраструктури зарядних станцій.

Здатність вирішувати комплексні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, пов'язані з роботою автомобілів, автомобільних систем і агрегатів як механічної, так і електромеханічної дії.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

Знати будову і розуміти принципи роботи та обслуговування автомобілів, автомобільних систем і агрегатів та уміти використовувати їх для вирішення практичних проблем у професійній діяльності.

Знати принцип роботи механічних та електромеханічних систем автомобільного транспорту та розуміти можливості їх розвитку та вдосконалення за рахунок використання електронних систем управління.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, СР)	Кільк. годин
1	ЛК Принципи побудування діагностичних приладів і систем. Класифікаційні ознаки засобів діагностики. Структура діагностичних систем. Прилади контрольно-виміральної техніки та комп'ютеризоване устаткування.	6
	ПЗ№1 Контрольно-вимірвальні стенди перевірки гальмівних систем автомобіля.	2
	ПЗ№2 Контрольно-вимірвальні стенди перевірки систем ходової частини автомобіля.	2
	СРС.1 Інструментальні способи діагностики механічних систем АТЗ. Апаратні способи діагностики електричних систем АТЗ. Принципи побудування вимірвальних систем діагностичних приладів.	20
2	ЛК Програмно-апаратна реалізація діагностичної системи. Комплектація діагностичного обладнання. Функції інтегрованих систем самодіагностики. Способи вилучення та зміст діагностичної інформації. Впровадження систем діагностичного моніторингу.	4
	ПЗ№3 Діагностування автомобіля з європейською системою бортової діагностики автомобіля (EOBDII)	2
	СРС.2 Застосування комп'ютеризованого діагностичного обладнання під час виробництва автомобілів. Новітні системи бортового моніторингу автомобіля.	16
3	ЛК Використання приладів комп'ютерної діагностики. Загальна характеристика діагностичних сканерів. Апаратні сканери промислових зразків. Процедура діагностування та директорії апаратних сканерів. Особливості застосування програмних сканерів.	6
	ПЗ№4 Діагностування мікропроцесорних систем автомобіля за допомогою сканеру	2
	ПЗ№5 Проведення репрограмування електронного блоку системи керування ДВЗ.	2
	СРС.3 Використання бездротових систем зв'язку в діагностичних системах. Структура комбінованих приладів. Застосування прогресивних технологій. Технологія репрограмування електронного блоку керування.	20
4	ЛК Застосування мотор-тестерів. Принципи побудування та параметри контролю мотор-тестерів. Зміст мотор-тестів.	4
	ПЗ№6 Діагностування ДВЗ автомобіля за допомогою мотор-тестеру.	2
	ПЗ№7 Використання розширених функцій модульного мотор-тестера.	2

	СРС.4 Консольні мотор-тестери промислових зразків. Модульні комплектації та портативні конструкції. Способи розширення функціональних можливостей мотор-тестерів.	12
5	ЛК Технологія діагностування мехатронних систем ДВЗ. Інструктивні матеріали та інформаційна підтримка. Підбір діагностичного устаткування. Етапи та способи діагностування.	4
	ПЗ№8 Використання сервіс-інформаційної системи ESI[tronic] під час діагностування мехатронних систем автомобіля.	2
	СРС.5 Програмно-апаратне забезпечення діагностичних постів. Формати та зміст діагностичної документації.	12
Разом	ЛК	24
	ПЗ	16
	СРС	80

Методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекції, пояснення);
МН2 – практичний метод (практичні заняття);
МН3 – наочний метод (метод демонстрацій);
МН5 – самостійна робота.

Система оцінювання та вимоги:

Форми та методи оцінювання: залік, поточний контроль, усне опитування, тестування.

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання практичних занять.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному лабораторному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певні неточності і похибки у логіки викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття та самостійну роботу за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;

– середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

– призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

– призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

– участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів

– участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

– участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів

– участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

– виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

– за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;

– за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	А	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	В	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
75-79	Задовільно		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

– курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо, здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- списування під час екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Бороденко Ю.М. Діагностика мехатронних систем автомобіля / Ю.М. Бороденко, О.А. Дзюбенко, О.М. Биков. Підручник. Харків: ХНАДУ, 2016. – 320 с.
2. Бороденко Ю.М. Діагностика електрообладнання автомобілів / Ю.М. Бороденко, О.А. Дзюбенко, О.М. Биков. Навч. посібник. Харків: ХНАДУ, 2014. – 230 с.
3. Tom Denton. Advanced Automotive Fault Diagnosis. Second edition. Published by Elsevier Ltd. 2006. – 271 p.

Додаткові джерела:

1. Electrical diagnostic strategies for today's vehicles. ConsuLab. – 2018. – 68 p. Посилання. <https://www.consulab.com/files/electricalDsHandoutv20181r1reduced.pdf>
2. Дистанційний курс ДМСА <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=5963>

Розробник силабусу навчальної дисципліни
доц. кафедри автомобільної електроніки _____

Бороденко Ю.М.

Завідувач кафедри _____

Гнатов А.В.